

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA BERCSÉNYI JÓZSEF

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A kifogásolt „izmok”.

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, kiviláglik abból az eljárásból, melyet Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hirhedt rendeletét, hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokába lenni.

Persze, hogy az olcsó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olcsó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot a munkaadók nyomása olyan volt, hogy most már ha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótól, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsátják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak vagy a közjótékonyáságnak terhére válhat.

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és

inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasítják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokba való szállításra, ha azok pénzzel kellőleg el vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkezzenek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének illetékepen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszorítására.

Uj ürügyet, uj indokot kellett tehát kieszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyítványt állítanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatú? „Gyenge testalkatu-e” („Lack of muscular development” vagy „Lack of physical development”). És az orvosok eme bizonyítványa alapján kizárhatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárják ezen az alapon mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizárnak ezen alapon százakat, ezeket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporítanak az amerikai lakosok számát és pedig azok terhére, akik már itt letelepedtek vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar

kivándorló jött most vissza, kit vékony dongájúnak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket írja egy amerikai lap: „Ha az ilyen indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári földmívelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, ugy nem szólalnánk fel még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznék, de fiatal, egészséges mesterembereket, férfi és női szabókat, cipészeket, takácsokat, szücsmunkásokat, stb. zárnak ki tömegesen, kiknek bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassák.”

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábító szavának felül. Mert bizony odaát a betevő falatért veritékesebben meg kell dolgozni, mint idehaza. Felhívjuk a községi előljárókat, lelkészeket, tanítókat, hogy erről az amerikai uj helyzetről világosítsák föl a népet.

Tárca mozaikokból.

— Védekezés a meleg ellen. — Helytelen tüsszentés. — A női szív.

A khinaiak, ha melegük van, forró vízbe mártott kendővel törlik végig az arcukat és nyakukat. Azután tovább legyezgetik magukat. Az így támadt gyors párolgás fölfrissíti őket. Különösen zsufolásig telt termekben veszik ennek nagy hasznát.

A tüsszentés gyakori visszafajtása egy annál hevesebb kitörést eredményez, mely aztán a csukott szájnál az orron át történik, s ily módon a heves rázkódtatás közben gyakran megesik, hogy a nyálka a fülüregbe tördül, a mi fölülte kellemetlen s egészségtelen. Csukott szájjal nem szabad soha sem tüsszentenünk. Gyakori tüsszentési inger különösen reggel és este, gyakran az orr nyálkahártyájának beteges feldagadását jelzik. Tüsszentési görcs meg éppenséggel beteg orra vall, s azért mindenkor orvos segélyét kell igénybe vennünk.

Mivel a nők szive kevésbé van kitéve ama sok veszedelemnek, mely azt a szesz, dohány élvezete, testi kimerülése, belső felindulás által érheti, mint a férfiszív — ebből az következik, hogy a női szív erősebb és egészségesebb is. Mint a hogyan tényleg kevesebbet szenvednek szivbajban és sokkal kisebb percentjük hal meg ennek következtében, mint azt a férfiak körében

az statisztikailag bizonyított. Azt a körülményt, hogy a nők tovább élnek a férfiaknál, éppen a szív helyesebb működése okozza.

De a nők szivét is megtámadja ez, ha tulsok kávét és teát isznak, ha helytelenül öltözködnek, mi alatt a szoros fűző értendő. Ártalmas továbbá, ha nem tesznek elegendő mozgást, mely rendkívül jótékony hatással van a szív működésére, edzi és erősíti azt.

Tudósok kimutatták, hogy az anyai hivatás nemcsak hűséges jó szívet követel meg, de azt is, hogy e szív izomzata teljesen jó és egészséges legyen. Minél tökéletesebb ez, annál jobban tud az ifju anya a hivatásával járó kötelezettségeknek eleget tenni. Azért védjük meg a női szívet idejekorán minden elpuhulástól.

Fájdalmas-e a meghalás?

Nothnagel bécsi professzor véleménye.

Mit érez a földi halandó a meghalás alatt? Mit szenved azokban a napokban, órákban vagy percekben, melyeket az utolsóknak nevezünk? Fizikailag fájdalmas, kínos a meghalás? Erre a kérdésre a feleletet sem a költő fantáziája, sem a bölcselkedő töprengése nem adhatja meg; egyedül csak a természet egyszerű, hű megfigyelése. Mikor az ütökzet hevétől lelkesült vezért, kinek minden gondolata csak egy tárgyra van szegezve, a golyó hirtelen homlokát találja s azonnal megöli, akkor a halál teljesen

fájdalom nélkül való, az elesett még abban a pillanatban sem érzett semmit, mikor a golyó a testébe furódott. Mert a golyó repülési sebessége nagyobb, mint az idegek vezetőképessége s a halál beáll még mielőtt a fájdalom érzését az idegek kiváltották volna. Gyakran meg lehet állapítani azt is, hogy a sebesültet csak kicsorduló vére figyelmeztette arra, hogy megsérült; a golyót nem érzi, a fájdalom csak később áll be.

Kétségtelen, hogy van haldokló, akinek az utolsó pillanatig szenvednie kell, bár a valóban utolsó pillanatok nála is öntudatlanságban folynak le. De az ilyen esetek csak kivételesek s megítélésüknél az általunk felvetett kérdéssel kapcsolatban meg kell állapítanunk azt a tényt, hogy még az ekkor jelentkező fájdalmak sem tartoznak hozzá a meghaláshoz, hanem csak a betegség lefolyásának tünetei; nem a meghalás a kínos, hanem a betegség.

Az élet hatalmas ösztöne, a meghalás elkerülhetetlen szükségessége: hogyan hidalja át a természet e lángoló, e sziklakemény két ellentétet? Ó, a természet nagy művész! Ha működése mindig érvényre jutna, ha nem volna legtöbbször megakadályozva szabad cselekvésében, nagyságának és jóságának még jobban tudatára jutnánk.

— Mit érez? — kérdezték a százesztendő Fontenellett, mikor haldoklott.

— Semmit, csak azt hogy nehezem esnék még tovább élni.

S mikor Brillatt-Saverin egy kilencven-

HIREK

— A kulai róm. kath. polgári fiú- és leányiskola évvizsgálati ünnepségei hétfőn és kedden f. hó 20. és 21-én mindenkor délelőtt 8 órakor fognak megtartatni, melyekre a t. c. szülőket és érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Ugyanekkor megtekinthetők a növendékek rajz- és kézimunka-kiállításai.

— **Meghívó.** A kulai dalárda 1910 június 25-én a zöldbirtok helyiségében táncdal-egyhelyi alapszabályszerű dalestélyt rendez, melyre t. címet és becses családját tisztelettel meghívja. Belepti-díj személyenként 1-20 K. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel elfogad és hírlapban nyugtáz.

— **A tegnapi zentai pótválasztás** Mikóseviits győzelmével végződött. Ellinger, d.u. 5 órakor visszalépett.

— **Halálos végű baleset.** Schmidt temesvári telefon-vállalkozónak Pfeifer nevű idegen származású munkása, Ujverbáson a vasútállomásnál, a telefon-vezeték átalakító munkálatainál dolgozott. Egy elvágott telefon drót, melynek egyik végét Pfeifer kezében tartotta, a villamos vezetékre esett és az áram a szerencsétlen munkást nyomban megölte. Temetése f. hó 15-én ment végbe.

— **Főispáni kinevezés.** Ifj. Vojnits István főispán Potz Antal bácsalmási közigazgatási gyakornokot tb. szolgabíróvá nevezte ki.

— **Vége az ingyen telefonállomásnak.** Mult számunkban hozott fenti híre vonatkozólag hozzuk a közönség, valamint a telefonállomások tulajdonosai érdekében az ezen tilalomra vonatkozó a Posta Rendeleték Tára, ez évi 14. számában megjelent ministeri rendeletet, mely ekként szól: Figyelmeztetés. Felmerült esetből folyólag figyelmeztetem a hivatalokat, hogy a távbeszélő „szabályzat” 42. pontjában foglalt ama kedvezmény, hogy az előfizető állomásról díjtalan használatra másoknak átengedheti, csakis a helyi forgalomra terjed ki. A távolsági (interurban, környékbeli, törvényhatósági) forgalomban, tehát az előfizető állomását az évi általán ellenében, csakis az állomás tulajdonosa használhatja. Az ezen forgalmi viszonylatban az előfizetői állomásokról mások részéről kezdeményezett beszélgetések díjkötelesek. Az előfizető állomásról kezdeményezett díjköteles beszélgetések díjáért az állomás előfizetője szavatol. Budapest, 1910 március 19.

három éves haldokló rokonának vizet nyújtott, az aggastyán így szól:

— Köszönöm ezt az utolsó szivességet; ha megöregedhetsz úgy, mint én, be fogod látni, hogy a halál épp oly szükséges az embernek, mint az alvás.

A szervezet elhervad, képtelen lesz a táplálkozásra; minden funkció lustább, fáradtabb lesz s ezzel az életösztön is gyengül, elalszik. Ebben rejlik a titka annak, hogy miért alszunk el szeliden és békésen a földi lét valódi természetes végén; itt nincs szükség etikai behatásokra s vallásos fogalmakra sem, hogy a meghalás kivétlen közlék borzalmas voltából. A fájdalmat mutató taglejtések, a görcsös vonaglás, sőt maga a tüdőnek borzasztó hörgése is csak előtünk tűnik fel iszonyúnak, a haldokló maga nem érzi azokat, mert abba az apatikus állapotba jut, melyben minden külső behatás csak csökkent energiával, vagy egyáltalán nem érezhető; s ha esetleg a halál a tiszta öntudat állapotában áll be, a mi aránylag ritkán történik, akkor az élet fonala hirtelen s erőszakosan szakad ketté, a szív egy hirtelen bémulása s a mutató megáll.

A fizikai halál iszonyattal körülszótt kinjai csak képzeletben élnek. Valóban csak igen ritka esetben rémes a meghalás s éppen ezeket az eseteket maga az ember okozza embertársainak: a tüzzel való kivégzést s a kinpádon való halált. A természet maga sokkal irtalmasabb szívű, mint az ember.

— **Kula község képviselőtestülete** f. hó 17-én rendkívüli közgyűlést tartott következő tárgysorozattal:

1. Néhai Dudás Lajos községi képviselő elhalálozásával felmerült intézkedések bejelentése. — A képviselőtestület megbízta az előjáróságot, hogy jövőben képviselőtestületi vagy előjárósági tag elhalálozása esetén az elhunyt ravatalára koszorút helyezzen.

2. A járási főszolgabíróságnak 2483-910 sz. — a mérlegélnak a piactéren való felépítését tiltó — véghatározata és ezzel kapcsolatosan Aman J. és társainak kérvénye a mérlegélnak más alkalmas helyre való elhelyezése tárgyában. — Főszolgabírói véghatározat megfélebbztetik.

3. Bácsbodrog vármegye alispáni hivatalnak 18662-910 sz. felhívása a tovább szolgáló altiszteknek polgári közszolgálatban való elhelyezése tárgyában. — A községnél üresedésben lévő állások betöltésénél a község fenntartja magának a szabad rendelkezési jogát.

4. Bácsbodrog vármegye árvaszékének 23183-910 sz. rendelete Néhr József árvakövetelésének kiutalványozása iránt. — Néhr személyazonosságának igazolására és okmányainak bemutatására hivatott fel.

5. A kir. tanfelügyelőség 574-910 sz. átirata Bélapusztán állami elemi iskola szervezése tárgyában. — Bélapusztán áll. elemi iskola felállítására iránti intézkedések megtételére előjáróság utasított. Még 3-4 szállási állami elemi iskola miként leendő szervezése tárgyában 5 tagu bizottság küldetett ki.

6. Az előjáróság jelentése a Mátyás király utca végén közúti híd építése valamint a csatorna kéthídjánál felállítandó egy-egy szivó és emelő szivattyú felállítására tárgyában. — Hid építeték, szivattyúk nem állíthatnak fel.

7. Bácsbodrog vármegye gazdasági egyesületének kérelme üzletreszek jegyzése iránt. — Kérelem elutasított.

8. Nádálja község 1137-910 sz. átirata a Szttamás-Turja-Nádáljai útnak műültá leendő kiépítése tárgyában. — Átirat pártolólá tudomásul vétetett.

9. Déldunavidéki h.é. vasút rt. igazgatóságába egy igazgatósági tag megválasztása. — Kugler Béla jegyző megválasztása tudomásul vétetett, Dr. Buday Pál főszolgabíró igazgatósági tagul javaslatba hozatott.

10. A járási főszolgabírói hivatalnak 1809-910 sz. rendelete a községi közmunka mérve és váltság árának megállapítása tárgyában. — Az eddigi állapot fenntartása határozatott el, vagyis községi közmunka nem vettetik ki, hanem a felmerülendő költségek községi pótdoból fedeztetnek.

11. Dr. Holländer Dávid átirata a község házában levő árnyékszéknek mostani helyéről leendő kihelyezése iránt. — Árnyékszék kihelyeztetik.

12. Bácsbodrog vmegye törvényhatósági bizottságnak véghatározata a községi rendőrség létszámfelemelése tárgyában. — Elutasító határozat tudomásul vétetett.

13. Déldunavidéki h.é. vasút rt. 1515-910 sz. átirata az állomás rakterületnek kibővítése iránt. — A kibővítési költségekhez leendő hozzájárulás iránti kérelem elutasított.

14. Hubert Mátyás és neje szóbeli kérelme bekebelezési engedély iránt. — Bekebelezési engedély kiadatik.

15. Trachomás betegek gyógykezeléséhez szükséges helyiség bérebevétele. — Helyiség bérebevétele határozatott el.

16. Az előjáróság jelentése a községi szegények ellátása tárgyában. — Szegények az eddigi módon láttatnak el jövőben is.

17. Építési bizottság megalakítása. — Megalakított.

18. Novákov Ilija kérelme az általa elfoglalt 135 □-l területű ingatlan átengedése iránt. — Kérelme elutasított.

19. Sertésekre kivetendő legelődíj mérvenek megállapítása. — Darabonként 50 fill. évi legelődíj állapított meg.

† **Gyászjelentés.** Özv. Dr. Wagner Frigyesné szül. Mauer Augusztia valamint gyermekei Aranka, Gusztika, Richard, Irén és Fricike fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejthetetlen férje, illetve atyjuk Dr. Wagner Frigyes községi orvosnak f. hó 14-én éjjel Budapesten életének 59. évében váratlanul történt hirtelen elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 16-án d.u. 4 órakor a község ház udvarából fognak ág. h. ev. szertartás szerint az itteni sírkertben örök nyugalomra tételni. Ujverbász, 1910 június 15. Áldás és béke lengjen hamvai felett.

— **Szarvasmarhadíjazás.** A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület f. évi június 26-án vasárnap Hódságon az ottani gazdakör és a községi előjáróság támogatásával nyugati fajta szarvasmarhadíjazást rendez.

— **Gazdasági tanfolyam** tanítók és tanítónők részére Serényi Béla gróf földmivelésügyi minister július 18-tól augusztus 18-ig mezőgazdasági tanfolyamot rendezett tizenhét földmivessiskolánál, mintegy 360 tanító és tanítónő részére. A minister minden egyes tanfolyamra egy-egy 100 és 50 koronás ösztöndíjat engedélyezett azon tanítóknak, illetve tanítónőknek, kik a legjobb előmenetelt tanúsítják. A felvétel iránti kérvényeket június 20-ig az illetékes tanfelügyelőséghez kell beküldeni. Akit a tanfolyamra felvesznek, élelmezésre és utazási költségre 100 K-t kap.

— **Mely esetekben van válópernek** helye? Ily címen a Házasság- és Családjogi Szemle kiadásában egy rendkívül könnyen áttekinthető jogi füzet jelent meg, mely a magyar házassági törvény szerinti házasságfelbontó okokat igen népszerű nyelven, kitűnő rendszerben világítja meg. A mű szerzője Dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd. A könyv a jogász, különösen pedig a laikus közönségre nézve nélkülözhetlen, melynek eddig a magyar házasság jogi irodalomból népies kiadvány nem állott rendelkezésre. A könyv ára 60 fillér. Kapható a pénz, vagy ennek megfelelő postabélyeg beküldése ellenében a szerzőnél (Budapest, VII. Erzsébet körút 17).

— **Felhívjuk** olvasóink figyelmét lapunk mai számához mellékelt Clayton és Shuttleworth Ltd. Budapest, VI. Váci körút 63. gépgyár kaszáló, arató és egyéb gazdasági gépekről szóló mellékletére. A cég érdeklődőknek díjtalanul küld árjegyzéket.

— **Zárdaépület kibővítése.** Óbecse község előjárósága egy zárda-épület kibővítési, javítási és átalakítási munkálatainak biztosítására 1910. június 23-án d.e. 9 órakor versenytárgyalást tart. Ajánlatok ugyan ezen időpontig nyújtandók be. Előirányzat 35909-17 K. Bántpénz az ajánlati összeg 5%-a. A terv, költségvetés, műszaki leírás és árlejtési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

— **Arcképek ipari alkalmazása.** Egy jobbnevű budapesti fényképész egy ritka szépségű kisleányról anyja beleegyezésével fényképet készített. A felvétel sikerült és ezért a gyermeknek és anyjának beleegyezésével egy fényképészeti szaklapban közölte a reprodukcióját. Utóbb egy naptárkiadó egy falinaptárhoz illusztrációt terveztetett a fényképéssel és a fényképész ezt a szép gyermekarc képet használta fel erre a célra. Az anya a szerző jogról szóló magyar törvény alapján a fényképész szerzői jog bitorlása címén feljelentette. A törvényszék, az ítélő tábla és a Kuria megállapította a bitorlást, 100 K pénzbírságra ítélte a fényképészt és az összes naptárak elkobzását és megsemmisítését rendelte el, kimondván, hogy az 1884. évi XVI. t.c.-nél fogva senki sem tartozik túrni, hogy arcképét más az ő beleegyezése nélkül sokszorosítsa és forgalomba helyezze.

— **Néptanítók figyelmébe.** A magyar földhitelintézet 200-600 koronás, huszonegy rendbeli jutalmat tűzött ki faiskolát kitűnő eredménnyel kezelő néptanítók jutalmazására. Pályázati részletes feltételek az illető kir tanfelügyelőségénél tudhatók meg.

— **Hasznos vadak megvédése.** A földmivelésügyi minster rendeletet bocsájtott ki valamennyi törvényhatóságához. Ez a rendelet a hazai vadtenyésztés és a hasznos szárnyas vadak tojásai mindinkább elharpódzó jogosulatlan elszedésének érdekében szigorúan végrehajtandó intézkedéseket tartalmazza. Eszerint élő hasznos vadat, vagy hasznos szárnyas tojásait szállítani csak engedéllyel szabad. Az engedélyt a földmivelésügyi ministertől kell kérni, a törvényhatósági első tisztviselő fölterjesztése után.

— **Magyar Karlsbad.** Hazánkban egyetlen olyan gyógyfürdő van, amely gyógyhatás tekintetében vetekedik a világhírű Karlsbaddal. Ez a fürdő a kies fekvésű, festői szépségű Korytnica, mely ózondus levegőjével, kitűnő hatású gyógyvizeivel, magaslati fekvésével, modernül berendezett vízgyógyintézetével az egyetlen hely, amely gyomor, bél és májbajokban szenvedőkre föltétlen gyógyító hatással bír. Az idei szezon máris nagyszámu vendégeinek gyönyörű verőfényes nyári napok kedveznek, úgy hogy míg az ország minden vidékéről vihart és esőt jelentenek, addig Korytnica teljesen csapadégmentes. Tehát nemcsak a betegek, hanem az üdülést és pihenést keresők is megtalálják itt, az évszázados fenyesek között azt, ami után vágnak. A közönség egészsége fölött, Dr. Ormay József kir. tanácsos vezetésével három kiváló orvos örködik; a lakáskérdés a kényelmesebb, amennyiben 15 pompásan berendezett szálló és villaépületben szállásolja el vendégeit az igazgatóság; az ételmezésről több kitűnően vezetett vendéglő gondoskodik, úgy hogy mindenki vagyoni viszonyaihoz, tehetségéhez mérten, oszthatja be gyógykezelési időtartamának költségeit.

Közgazdaság

A repce termesztéséről.

A repce termesztése hazánkban rendkívül megcsökkent s míg az 1870. évek elején 350.000 kh. termeltünk repcét, addig ma alig egy tized olyan nagy területen termelünk.

A baj az, hogy rendkívül sok állati ellensége bizonytalanná teszi a termelést, más részt pedig az, hogy ára nagyon megcsökken, habár az utóbbi években e tekintetben tényleges javulás állott be. Állati ellenségeivel szemben is egyebek között a szuperfoszfát alkalmazásával hathatósan védekezhetünk, amely rendkívül erőteljes növekedésnek indítja a növényzetet, minek következtében az hamarabb kinő a bolha foga alól, semhogy az tönkre tette volna a növényzetet.

Ismeretes, hogy a repce erős trágyázást kíván s ezért adunk alá sok istálló trágyát amely ugyan buján fejleszti a növényzetet, de mert a talaj foszfor tartalma nincs arányban a nagymennyiségű nitrogénnel, amely a sok istálló trágyával jutott a talajba, a növényzet laza szerkezetű, kevésbé ellentálló lesz s télen könnyen kipállik.

Ha azonban egyidejűleg szuperfoszfáttal is trágyázzuk a talajt, ennek a kedvező hatása nemcsak az erőteljesebb egészségesebb fejlődésben, — hanem a jobb beérésben, a nagyobb termésben, a mag minőségében, főképen a szem nagyságában s dusabb olajtartalmában jut érvényre. Tapasztalat szerint az olajos növények alá a szerves trágyákkal együttesen mindig érdemes erős foszforsav trágyázást is adni s ez a repcénél annyival is inkább kifizeti magát, mert buzát vetünk utána, tehát a foszforsav második évi hatását is a legjobban kiaknazzuk.

Rovora Frigyes hírneves magyar gazda végzett repcével műtrágyázási kísérletet a következő eredménnyel: trágyázatlan m. holdankint 153 kg. mag 267 kg. szalma, 100 kg. szuperfoszfát holdankint 253 kg. mag 715 kg. szalma, 100 kg. szuperfoszfát holdankint összesen és 50 kg. chili-salétrom tavaszal 343 kg. mag 1036 kg. szalma.

A termés többlet tehát így is szembeötlő s bizonyára még szembeötlőbb volna, ha nem 100, hanem 150-200 kg. szuperfoszfátot adott volna.

A repce vetésénél a kockázat nem nagy, mert ha kártevői netalán tönkre tennék, még mindég van idő a talajba más növényt vetni, azért kár termelését egészen számításon kívül hagyni.

2759 tkvi 910

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Singer J.M. és Link* cég végrehajthatónak **Liébmán Péter** végrehajtást szenvedő elleni 396/67 K tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő, az 569 sz. betétben A† 1 sorsz. 31/2 hrsz. 111 □öl területű 468 öisz. ház és 779/1 hrsz. 165 □öl területű kert 1200 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 július 18-án** d.u. 3 órakor Kiskér község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsértékének 10%-át, vagyis 259/60 K-t készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cikk 42. §-ban árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 172 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1910 június 3.

PETNEHÁZY kir. albiró

Nyári szövet és lüszter

különlegességéből úri öltönyök méret szerint, remek szabásban

20

fort.-tól

VÁSZON ÖLTÖNYÖK . . . 10 forinttól

Ifj. ÁBEL JÓZSEF angol szabó üzletében KULÁN a jbirósággal szemben (saját házában)

1299/tkvi 910 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Dr. Krnó Milos újvidéki lakos* végrehajthatónak **Tyorits Tyira pincédi lakos** végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 99/20 K tőkekövetelés, 36/80 K végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 19/30 K és a még felmerülő költségek kielégítése végett a hódási kir. jbiróság területén levő, a pincédi 324 sz. tjkvben AI (600-601) hrsz. 303 öisz. ház és 1048 □ölnyi beltelek 1353 K az 1252 hrsz. 2 hold 980 ölnyi ingatlan 824 K kikiáltási árban Pinczéd község házában **1910 július 11-én** d.e. 10 órakor bírói végrehajtási árverésen ha magasabb ígért nem tétetik kikiáltási áron alul is, de 1177 K illetve 550 K-án alul eladatni nem fognak és pedig ifj. Schikk Frigyes 145/60 K, a torzai takarékpénztár 600 K, a szentfűlöpi takarékpénztár 1400 K tőke és jár. követelésének behajtása tekintetéből is.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, és ha a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tesznek kötelesek a bánatpénzt a Vhn 25 §-a értelmében kiegészíteni.

Hódás, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság 1910 március 29.

KERESZTÉLY kir. járdsbíró

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, légységében és olcsóságában.

2857/tkvi 910

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *A Cservenkai Mezőgazdasági Népbank mint R.-T.* végrehajthatónak **Csajági Bernát kulai lakos** végrehajtást szenvedő elleni 6000 K tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő, a kulai 217 számú betétben A. I. 1-2 sorsz. 1113 hrsz. 133 □öl területű 1089 ö. i. sz. ház udvarral és 1114 hrsz. 715 □öl területű rét 1672 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 augusztus 25-én** d.u. 3 órakor ezen kir. jbiróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási árnál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 167/20 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 172. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt, az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben mely haladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

Kula, 1910 június 8.

PETNEHÁZY kir. albiró

Gondoskodjunk megélhetésünkről rokkantságunk és aggságunk idejére!

Minden ipari, gyári v. földművelő munkás, önálló iparos vagy bármely más, rendes foglalkozásu férfi v. nő, ha 14. életévét betöltötte, iratkozzék be az 1893-ban alakult **Magyarországi Munkások** Rokkant és Nyugdíj Egyletébe

PAPIROSSZALVÉTÁK kaphatók Berkovits könyvnyomdájában Kulán

Gabona árak: Budapesten :			
Buza	—	—	9.58
Zab	—	—	7.15
Tengeri	—	—	5.33
Kulán :			
Buza	—	—	9.50
Zab	—	—	6.10
Tengeri	—	—	4.60

4000 ex 1910

Pályázati hirdetés

Csantavér községben üresedésben levő segédjegyzői állás esetleg ezen állás betöltése folytán megüresedő irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állások javadalmazása:

I. segédjegyzői állás

- évi készpénzfizetés előleges havi részletekben a közs. pénztárból 1000 K.
- évi lakbér negyedévi előleges részletekben 230 K.
- 7 és fél méter fűtő szalma váltás ára 40 K.
- $\frac{1}{4}$ telek szántó föld haszonélvezete melytől az állami utadó és illeték egyenértékét a segédjegyző fizeti.

II. községi irnoki állás

- évi készpénzfizetés előleges havi részletekben a közs. pénztárból 800 K.
- évi lakbér negyedévi előlegben 100 K.

Felhívják a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám *follyó évi június hó 30-áig* annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1910 június 6.

Császár, főszolgabíró

325 sz. 910

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. tvszéknek 1910 évi 5850 sz. végzése következtében Dr. Lukácsy József ügyvéd által képviselt Holländer Márton és tsa. javára 245 K s jár. erejéig 1910 május 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 991 K-ra becsült következő ingóságok u.m.: butor és könyvek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1910 évi V 163/2 sz. végzése folytán 245 K tőkekövetelés ennek 1910 március 23-tól járó $6\frac{1}{2}\%$ kamatai $\frac{1}{4}\%$ váltódíj és eddig összesen 7498 K-ban bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujverbáson Császár utca 282 sz. a. 1910 június 25-én d.u. 3 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kula, 1910 június 14.

Vigchert kir. bír. v. hajtó

881 sz. 1910

Pályázati hirdetés

Gombos községben leköszönés folytán megüresedett egy *gyalogrendőri* állásra pályázatot hirdetünk.

A rendőri állás javadalmazása 600 K évi fizetés utólagos havi részletekben és teljes ruházat.

A pályázati kérvények *f. évi június 25-g* alulírott előjárósághoz nyujtandók be.

Gombos, 1910 június 8.

2

Előjáróság

Jó, 2 és 3 éves

„Cormick“ kéve-rakók

olcsón, — készpénzfizetés mellett — kaphatók

THEISZ F. és FIAI cégnél

KLJUC pusztán. Posta: SURCIN (Szerémszék)

JÜRSZIK JÁNOS

Üveg, porcellán, tükör, kép és china-ezüst áru raktára

KULA (FERENC-JÓZSEF-TÉR)

E szakmában

a legolcsóbb bevásárlási forrás

Tanone felvétetik

1903 sz. 1910

Pályázati hirdetés

Kula községében megüresedett s havi előleges részletekben fizetendő évi 1400 K fizetés és 120 K lakás pénz élvezetével javadalmazott

segédjegyzői állásra

pályázatot nyitok s felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám *f. évi július 10-ig* annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1910 június 9.

2

Hoffmann, szolgabíró

Alapítva 1879. Villamos üzem. Telefon 14.

Berkovits Márk Kula.

Könyvnyomda. Könyvkötészet.

Papir- és könyv-kereskedés.

Községi, ügyvédi nyomtatványok, papir és író-szerek nagy raktára.

Irodai- és díszpapírok, írószeres stb. valóságos gyári áron.

Takarékpénztári

betétkönyvek és részvények díszes kivitelben.

Művészies rajzu meghívók több színben.

Készíték díszes kivitelben sár- és kert-rác:okat, vaskapukat, továbbá modern szerkezetű hintókat, homokfutó és vadászokcsikat. Minták raktáromon megtekinthetők. Költségvetéssel és rajzzal díjtalanul szolgálók levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolok.

Levélpapír

újdonságok

20 f, 50 f, 60 f,
1, 1.20, 2 és 3 K
árban

Berkovits
nyomdájában
Kulán

PONGRÁC A. SÁNDOR ÜRI-SZABÓ DIVAT-TERME :: KULÁN

A Technológiai Iparmúzeumban tartott mestertanfolyamon képesítést nyert mint szaktanító.

Elsőrangú úri szabóság. Magyar, angol, skót gyártmányú szövetek raktára. Vidéki levéli meghívásra személyesen megjelen.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán